



AAI-001-001437 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2016

Gujarati : Paper - IX

(Core - Optional)

(Old Course) (અહેવાલ લેખન)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001437

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) કુલ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના છે. પ્રશ્ન એકમાં MCQ પ્રકારના વીસ પ્રશ્નો છે.
(2) એક MCQનો એક ગુણ, કુલ વીસ ગુણ છે.
(3) MCQ પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તર પણ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

1 નીચે આપેલ વીસ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના સાચાં વિકલ્પ જણાવો. 20

(1) 'ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી' આજે કયા નામે ઓળખાય છે ?

- (A) ગુજરાત (B) વિદ્યાસભા
(C) ગુજરાત વિદ્યાસભા (D) ગુજરાત વિધાનસભા

(2) અહેવાલ લેખનમાં શું જાળવવું જોઈએ ?

- (A) શબ્દક્રમ (B) ઘટનાક્રમ
(C) અક્ષરક્રમ (D) એકેય નહીં

(3) 'ધનતેરશે ધન ધોઈને, સખ્યા સોળ શણગાર' - આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?

- (A) અર્થાનુપ્રાસ (B) શબ્દાનુપ્રાસ
(C) વર્ણાનુપ્રાસ (D) એકેય નહીં

(4) 'નર્મદ સાહિત્યસભા' દ્વારા ઉત્તમ સાહિત્ય સર્જન કરનારને કયા ચંદ્રકથી નવાજવામાં આવે છે ?

- (A) સુવર્ણચંદ્રક (B) ગાંધી સુવર્ણચંદ્રક
(C) નર્મદ સુવર્ણચંદ્રક (D) મેઘાણી સુવર્ણચંદ્રક

- (5) 'વિના વાજિંત્રી વાજાં વાજે, વિના કંઠ હોય ગાન' - આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?
- (A) વર્ણાનુપ્રાસ (B) શબ્દાનુપ્રાસ
(C) અર્થાનુપ્રાસ (D) એકેય નહીં
- (6) અનુપ્રાસ, યમક, વક્રોક્તિ વગેરેનો અલંકારના કયા પ્રકારમાં સમાવેશ થાય છે ?
- (A) શબ્દાલંકાર (B) અર્થાલંકાર
(C) વર્ણાલંકાર (D) એકેય નહીં
- (7) જેવું, પેઠે, સમાન વગેરે કેવા શબ્દો છે ?
- (A) ઉપમેયવાચક (B) ઉપમાવાચક
(C) ઉત્પ્રેક્ષાવાચક (D) સહસંબંધવાચક
- (8) અર્થાલંકારમાંની યમત્કૃતિથી સૌંદર્ય નિપજે છે.
- (A) અક્ષર (B) શબ્દ
(C) અર્થ (D) વર્ણ
- (9) "ઈસ્ત્રી કરેલાં વસ્ત્ર જેવા આ સુંવાળા શહેરના રસ્તા ગમે." - આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?
- (A) ઉપમા (B) ઉત્પ્રેક્ષા
(C) રૂપક (D) શ્લેષ
- (10) કામિની કોકિલા કેલિકૂજન કરે,
"સાગરે ભાસતી ભવ્ય ભરતી". - આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?
- (A) વર્ણાનુપ્રાસ (B) શબ્દાનુપ્રાસ
(C) અર્થાનુપ્રાસ (D) એકેય નહીં
- (11) એક વસ્તુની બીજી વસ્તુ તરીકે સંભાવના - કલ્પના કરી હોય ત્યારે કયો અલંકાર બને ?
- (A) શ્લેષ (B) ઉપમા
(C) રૂપક (D) ઉત્પ્રેક્ષા
- (12) ઉપમેય અને ઉપમાન વચ્ચે રહેલા સમાન ગુણધર્મને શું કહે છે ?
- (A) સાધારણધર્મ (B) અસાધારણધર્મ
(C) અધર્મ (D) ત્રણેયમાંથી એક પણ નહીં

- (13) 'હતી સુરત સ્વર્ણની, સુરત તેની સ્હેવાય ના' આ પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?
- (A) ઉપમા (B) રૂપક
(C) શ્લેષ (D) ઉત્પ્રેક્ષા
- (14) એક પંક્તિમાં એક શબ્દના એક કરતાં વધુ અર્થ અભિપ્રેત હોય ત્યારે કયો અલંકાર બને છે ?
- (A) ઉપમા (B) રૂપક
(C) શ્લેષ (D) ઉત્પ્રેક્ષા
- (15) અલંકારના મુખ્ય પ્રકાર કેટલા ?
- (A) બે (B) ચાર
(C) છ (D) પાંચ
- (16) એક પદાર્થને બીજાના જેવો છે એમ ન કહેતાં, તેની અને બીજા પદાર્થની એકતા જ બતાવી હોય, ત્યારે કયો અલંકાર થાય ?
- (A) રૂપક (B) ઉપમા
(C) ઉત્પ્રેક્ષા (D) અનન્વય
- (17) એકના એક વર્ણના પુનઃ આવર્તનથી પંક્તિમાં વર્ણમાધુર્ય અને કાવ્યમયતા સાથે તે અલંકાર કયો છે ?
- (A) વર્ણાનુપ્રાસ (B) શબ્દાનુપ્રાસ
(C) અર્થાનુપ્રાસ (D) એકેય નહીં
- (18) ઉપમેયને ઉપમાન કરતાં ચઢિયાતું દર્શાવવામાં આવે ત્યારે કયો અલંકાર બને છે ?
- (A) ઉપમા (B) વ્યતિરેક
(C) ઉત્પ્રેક્ષા (D) રૂપક
- (19) જે વસ્તુ સાથે તુલના કરવામાં આવે તેને શું કહેવાય ?
- (A) વિશેષ્ય (B) ઉપમેય
(C) ઉપમિત (D) ઉપમાન
- (20) "ઝાંખાં ભૂરાં ગિરિ ઉપરનાં એકથી એક શુંગ,
વર્ષાકાલે જલધિજલના હોય જાણે તરંગ !"
- આ કડીમાં કયો અલંકાર રહેલો છે ?
- (A) ઉપમા (B) રૂપક
(C) ઉત્પ્રેક્ષા (D) વ્યાજસ્તુતિ

2 ભૂકંપગ્રસ્ત વિસ્તારની તારાજીનું વર્ણન કરતો અહેવાલ આશરે સો શબ્દોમાં લખો. 10

અથવા

2 અછતગ્રસ્ત ગ્રામ્ય વિસ્તારના લોકોની બેહાલ સ્થિતિનો ચિતાર આપતો અહેવાલ લખો. 10

3 'ફાર્બસ ત્રૈમાસિક' સાહિત્યિક સામયિકનો પરિચય આપો. 10

અથવા

3 'તાદર્થ્ય' સાહિત્યિક સામયિકનો પરિચય આપો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (બેમાંથી એક) 8

(1) ગુજરાત વિદ્યાસભા

(2) નર્મદ સાહિત્યસભા

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (બેમાંથી એક) 8

(1) પ્રેમાનંદ સાહિત્યસભા

(2) ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે અલંકારની વ્યાખ્યા આપી ઉદાહરણ સાથે સમજાવો : 14

(1) ઉપમા

(2) ઉત્પ્રેક્ષા

(3) શ્લેષ

(4) વ્યતિરેક